

Võrumaa majandusvaldkonna rakenduskava aastani 2020 on Võrumaa arengustrateegia lahutamatuks lisaks. Kava sisaldab tegevusi, mis on vajalikud strateegilise eesmärgi "Võrumaa ettevõtlus on tulus ja töökohad hästi tasustatud" täitmiseks. Tegevused jagunevad kahe tasandi vahel: maakondliku/piirkondliku (mitut omavalitsust hõlmavad) ja kohaliku (ühte omavalitsust hõlmavad) mõjuga projektid.

Valdkondlikud fookused

- 1 Kaasaegsete ettevõtlus-, tööstus- ja logistikaalade välja arendamine
- 2 Kohaliku ressursi (puit, toit, energia jne) väärimine
- 3 Aastaringsete turismiteenuste arendamine
- 4 Kaugtöö arendamine
- 5 Loomemajanduse arendamine

Horisontaalsed fookused

- 1 Ühenduste parendamine (teed, sh kergteed, ühistransport, raudtee, soojatrassid, vee- ja kanalisatsioonitrassid jms)
- 2 Keskkonna hoidmine, sh energiasääst
- 3 Piirkondliku, riigisisese ja rahvusvahelise (eelkõige Venemaa ja Läti) koostöö arendamine

Maakondliku/piirkondliku mõjuga projektid

Jrk	KOV	Projekti nimi	Valdkondlik fookus	Horisontaalne fookus	Projekti lühikirjeldus	Vastutaja / partnerid	Tähtaeg	Maksumus
1	Antsla	Kobela tööstusalaga piirneva taristu renoveerimine	1,2	1	Planeeritava tööstusalaga piirneva taristu väljaarendamine - asfalttee renoveerimine, välisvalgustuse ja sidevalmiduse rajamine. Tingimuste loomine uute ettevõtete piirkonda tulekuks.	KOV	2020	203 916
2	Antsla	Vana-Antsla mõisa väljaarendamine kaunite kunstide keskusena	3		Vana-Antsla mõisa peahoone vasakpoolne tiib arendatakse välja ja taaselustatakse kui kaunite kunstide keskus, mis tegutseb aastaringsetelt.	MTÜ Anzen arendusselts	2020	600 000
3	Antsla	Vana-Antsla mõisapargi renoveerimine	3	2,3	Haljastusprojekti koostamine ja elluviimine.	MTÜ Anzen Arendusselts	2020	250 000
4	Haanja	Rogosi mõisapargi renoveerimine	3	2	Pargi renoveerimisega jätkamine - lõunapoolse osa korrastamine, väikevormide rajamine.	KOV	2018	400 000
5	Haanja	Rogosi mõisa kujundamine multifunktsionaalseks elavaks ajalookeskuseks	3		Kaasaegse mõisateemalise interaktiivse ekspositsiooni rajamine ning külastusprogrammide loomine. Mõisakompleksi atraktiivsuse tõstmine külastajate jaoks.	KOV	2020	380 000

VÕRUMAA MAJANDUSVALDKONNA RAKENDUSKAVA AASTANI 2020

6	Haanja	Rogosi mõisa sisekujundus	3		Rogosi mõisa sisekujunduse täiustamine - saalide akustika parendamine. Kvaliteetsete seminaride korraldamine.	KOV / MTÜ Ruusmäe Noorteklubi, OÜ Lilywhite	2017	90 000
7	Haanja	Haanja Puhke- ja spordikeskuse väljaarendamine aastaringseks spordi-, turismi- ja puhkekeskuseks	3		Projekti tulemusena kujuneb Haanja Puhke- ja spordikeskusest laialdaselt tuntud ja kasutatud spordikeskuseks, kus lisaks harrastusspordile on võimalik läbi viia rahvusvahelisi treeninguid ja võistlusi aastaringsetelt.	KOV	2020	1 100 000
8	Haanja	Suure Munamäe kui rahvusvahelise tähtsusega turismi-atraktsiooni arendamine	3		Suur Munamägi kui turismi- ja külastusobjekt on terviklikult välja arendatud ning tagatud on erinevate vajadustega külastajatele meeldejääva positiivse külastuselamuse pakkumine ning nende kvaliteetne teenindamine, lisandunud on täiendavad teenused ja tegevused ning Suure Munamäe Vaatetorni turundamisel kasutatakse ühtseid visuaalvahendeid, mis tugevdab Suure Munamäe brändi.	KOV	2020	285 000
9	Haanja	Suure Munamäe juurde viiv kergliiklustee ja tänavavalgustus		1	420 m pikkuse sõelmetega kaetud kergliiklustee koos tänavavalgustusega rajamine Kose-Käbli tee äärde Haanja rahvamajast kuni Suure Munamäe parklani.	KOV / Maanteeamet	2017	95 000
10	Meremäe	Siselasketiiru rajamine Meremäe valda	3	3	Meremäe valda siselasketiiru rajamine, mis toob Meremäe valda rohkem inimesi külastama ning kaudselt edendab ka jahikultuuri.	KOV	2019	500 000
11	Misso	Misso automotospordikeskuse arendamine	3	3	Piirkonna tutvustamine ja rahvarohkete ürituste korraldamine. Motospordi tutvustamine noortele.	KOV / MTÜ Kolme Kandi Klubi	2020	60 000
12	Misso	Luhamaa logistikakeskus	1	1	Logistikakeskuse taristu (vesi, elekter, kanalisatsioon, reoveepuhasti) välja arendamine.	KOV / Misso Haldus OÜ	2020	8 000 000
13	Rõuge	Rõuge kaugtöökeskus	1, 4	3	Kaugtöökeskuse väljaehitamine ja toimimiseks vajaliku infrastruktuuri rajamine.	KOV / MTÜ Rõuge Kaugtöökeskus	2020	150 000
14	Rõuge	Rõuge tööstusala ja tehnika tänava väljaarenduse II etapp	1	1, 3	Vee, kanalisatsiooni, soojamajanduse, tänavavalgustuse ja ühendusteede välja ehitamine. Võimalusel katlamaja rekonstrueerimine või uue ehitamine.	KOV	2020	2 000 000
15	Rõuge	Ettevõtlusinkubatsiooni teenuse arendamine Rõuges ja Rõuge tööstusala tugitaristu parendamine	1	1	Rõuge tööstusala ettevõtjate ühise inkubatsioonikeskuse rajamine. Ettevõtluse seisukohast olulise taristu arendamine Rõuge tööstusala: ala läbivate Tehnika ja Soojuse tänavate nõuetekohane rekonstrueerimine (ca 1 km), tänavavalgustuse rajamine (ca 1 km); tööstusala olemasolevatele ettevõtete nõuetekohaste vee- ja kanalisatsioonitrasside rekonstrueerimine.	KOV	2020	900 000

VÕRUMAA MAJANDUSVALDKONNA RAKENDUSKAVA AASTANI 2020

16	Rõuge	Õöbikuoru piirkonna ja Suurjärve ranna väljaarendamine	2, 3	2	Rõuge Õöbikuoru maastikuarhitektuurne arendamine, objektide sidustamine radade, sildade, treppide, paviljonide, valgustuse, haljastuse, vesirajatiste jm pargilahendustega külastustaristu täiendamine. Suurjärve ranna korrastamine - luuakse tingimused turvaliseks vaba aja veetmiseks. Ehitatakse välja rannahoone. Õöbikuoru piirkond viidastatakse, korrastatakse matkarajad ja trepid. Ehitatakse uus vaatetorn. Vaatamisväärsused varustatakse infotahvlitega.	KOV	2020	550 000
17	Sõmerpalu	Osula alevi - Varese ristmiku vaheline kergliiklustee		1	Projekti tulemusena on rajatud kergliiklustee, mis ühendab tootmisalad valla keskuse ning elamupiirkonnaga. Paranenud on tööjõu liikuvuse võimalused ja teenuste kättesaadavus.	KOV	2020	165 000
18	Sõmerpalu	Kergliiklusteede arendamine Sõmerpalu vallas	1, 2	1	Toimiva kergliiklusteede võrgustiku, mis parandab liiklusohutust ja teenuste kättesaadavust välja arendamine: Järvere-Sõmerpalu ja Sõmerpalu-Varese külade vahel ning Raiste tee ristist kuni Varese külas asuva Toftani sissesõidu tee risti vahel, Osula küla sisene tee (kokku u 11 km).	KOV	2020	1 738 000
19	Sõmerpalu	Varese ettevõtluslinnak – puidutöötlemisettevõtete arendustegevustele ja teenuste mitmekesistamisele kaasaaitamine	1, 2	1, 3	Ettevõtjate klubi käivitamine - kohtumised kord kvartalis. Piirkondliku strateegia koostamine. Olemasoleva ettevõtlustaristu mitmekesistamine. Uue ettevõtte tekkimine ja uute töökohtade (40) loomine.	KOV	2020	1 500 000
20	Urvaste	Allveesukeldujate õppekeskus Uhtjärve äärde	2, 3	3	Valdkonna spetsialistidele ja turistidele sukeldumise õppekeskuse loomine Uhtjärve äärde. Umbes 5 töökohta loomine.	KOV	2020	500 000
21	Urvaste	Liiklusõppe keskuse rajamine Uue-Antslasse	3	3	Liiklusõppe keskuse rajamine siseruumidesse (libedasõidurada, pimedasõidurada, õppeklassid, simulaatorid). 2 töökohta loomine.	Uhtjärve Ürgoru Nõiariik OÜ	2020	1 200 000
22	Urvaste	Multifunktsionaalne veekeskus	3	3	Multifunktsionaalse veekeskuse, kus on 25 m basseini ja erinevad atraktsioonid, rajamine.	Uhtjärve Ürgoru Nõiariik OÜ	2020+	2 500 000
23	Urvaste	Hauka külastuskeskuse väljaehitamine Pokumaal	2, 3	2, 3	Hauka ökomaja ehitamine ja sisustamine. Hauka talukompleksi taasrajamine ja sisustamine. 5 töökohta loomine.	SA Pokumaa / Ökoloogiliste Tehnoloogiate Keskus, MTÜ Vanaajamaja	2019	2 000 000

VÕRUMAA MAJANDUSVALDKONNA RAKENDUSKAVA AASTANI 2020

24	Urvaste	Pokumaa puidu kasutamise ja väärindamise arendamine	2, 3, 5	2, 3	Puutöökoja ja loodusatraktsioonide ehitus, Pokukoja üleviimine taastuvenergiale - soojalekete minimeerimine, elektri tootmine ja müügivõimekuse loomine (päikesepaneelid). Umbes 2 töökoha lisandumine.	SA Pokumaa / Olustvere TMK, TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia, Kanepi vald, Urvaste vald	2016	175 000
25	Urvaste	Urvaste koostöö- ja ettevõtluskeskus	1, 2, 3, 4, 5	3	Urvaste seltsimajja kohalikele mikro- ja väikeettevõtetele mitmekülgsete võimaluste loomine - koostöö, tootarendus, ühisturundus. Seltsimajja teise korruse ruumide korrastamine.	Urvaste Külade Selts / Töötukassa, Võru Instituut	2017	70 000
26	Varstu	Kõrgepalu Mõisapakompleksi II arendusetapp	2, 3	2, 3	Pargi renoveerimine, permakultuuriaedade rajamine, päikeseküttesel töötava kasvuhoone rajamine, teemapargi rajamine (sh väikemajad, mõtiskluskohad; kultuurimaja renoveerimine, kino ja kohviku rajamine, katlamaja rajamine, külastajate parkla rajamine, ala aiaga piiramine.	MTÜ Kõrgepalu Arendus / KOV	2018	1 125 000
27	Vastseliina	Vastseliina piiskopilinnus – keskaja teemapark „Novum Castrum per saecula“	3		Linnusekompleksi edasi arendamine terviklikuks turismiobjektiks.	SA Vastseliina Piiskopilinnus, KOV	2018	1 200 000
28	Võru l	Võrusoo tööstusalal taristu I etapi väljaarendamine	1	1	Võrusoo tööstusala taristu I etapi väljaarendamine. Esimeses etapis arendatakse välja 7 kinnistut koos kõikide vajalike kommunikatsioonidega. Ehitatakse välja vee-, kanalisatsiooni-, side-, elektri- ja soojatrassid ning juurdepääsutee kruntidele.	KOV	2020	637 500
29	Võru l	Võru linna keskväljaku rajamine	3		Projekti tulemusena taastatakse ajalooline linnasüda. Kaasaegsed lahendused loovad atraktiivse erifunktsioone pakkuva keskkonna. Keskväljak integreerib linnaruumi ning soodustab erinevate ettevõtlusvormide teket ja koostööd.	KOV	2018	2 004 000
30	Võru l	Võrukivi tehnopargi 8 kinnistu soojavõrguga ühendamine	1	1	Võrukivi tehnopargi 8 kinnistu varustamine soojatrassidega.	KOV	2018	255 000
31	Võru l	Võru linna ja selle lähiumbruse töökohtadele ja teenustele parema ligipääsu tagamine		1	Projekti tulemusena on rajatud kergliiklusteed, mis ühendavad suuremaid linnaäärseid asumeid, tööstus- ja ettevõtlusalasid, bussijaama, suuremaid korterelamupiirkondi ja Lõuna-Eesti Haiglat. Paranenud on tööjõu liikuvuse võimalused ja teenuste kättesaadavus.	Võru linn/Võru vald	2018	2 409 500
32	Võru l	Võru ajajoon ja lugu	3	1	Katariina kiriku restaureerimine ja teemapargi rajamine, Roosisaare silla valgus- ja audiolahendused.	KOV	2020	926 000

VÕRUMAA MAJANDUSVALDKONNA RAKENDUSKAVA AASTANI 2020

33	Võru l	Kagu-Eesti Innovatsioonikeskuse soojavõrguga ühendamine	1	1, 2	Olemasolevate ettevõtlusalade ja tööstuspiirkondade taristu parandamine ning nende atraktiivsuse ja konkurentsivõime suurendamine - soojatrassi rajamine Kagu-Eesti Innovatsioonikeskuse soojavõrguga ühendamiseks.	MTÜ KEIK / KOV	2018	650 000
34	Võru l	Pika tn, sh endise KEKi territooriumi ettevõtluskeskkonna arengut soodustava taristu rekonstueerimine ja ehitus	1	1, 2	Olemasolevate ettevõtlusalade ja tööstuspiirkondade taristu parandamine ning nende atraktiivsuse ja konkurentsivõime suurendamine - ettevõtlusala taristu välja arendamine.	KOV	2020	1 430 000
35	Võru l	Uma Loomekoda	2, 3, 5	3	Loomekoda pakub inkubatsiooniteenust kohaliku kultuuripärandile keskenduvatele alustavatele loomeettevõtjatele. Loomekoda täitab mitut funktsiooni - inkubatsioon; Uma mekk toitlustus- ja müügikoht; kohaliku käsitöö logistika ja müügi/näitusepunkt. Hoone projekteerimine ja ehitamine.	KOV / SA Võrumaa Arenguagentuur, Võrumaa Partnerluskogu MTÜ, Võru Instituut	2017	1 250 000
36	Võru l	Kagu-Eesti Innovatsioonikeskus	1	2,3	Kagu-Eesti Innovatsioonikeskuses inkubatsiooniteenuse loomine ja taristu ehitus.	Kagu-Eesti Innovatsioonikeskus MTÜ / SA Võrumaa Arenguagentuur, Neveri OÜ, Võrumaa Kutsehariduskeskus	2018	1 300 000
37	Võru l	Tööstuspiirkondade kogujateede ja sildade projekteerimine ja rekonstrueerimine	1	1, 2	Tööstuspiirkondi ühendavate teede, transiitteede, kommunikatsioonide ning sildade projekteerimine ja rekonstrueerimine (Vilja tn, Räpina mnt, Pikk tn, Jaama tn, Luha tn, Põllu tn jt).	KOV	2020	10 000 000
38	Võru v	Umbsaare tööstusala juurdepääsutee rekonstrueerimine	1	1	Paremate võimaluste loomine Umbsaare tööstusalale juurdepääsuks rasketehnikaga.	KOV / MTÜ Võru Jäätmekeskus	2020	300 000
39	Võru v	Väimela tööstusala I etapi arendus ja Saare tee rekonstrueerimine	1	1	Tehnovõrkude väljaehitamine (teede rekonstrueerimine ja uute ehitus, tänavad, side, välisvalgustus, vee-ja kanalisatsioonivarustus, elekter).	KOV	2020	380 000
40	Võru v	Väimela katlamaja rekonstrueerimine	1	1	Väimela katlamaja üleviimine odavatele kütelahendustele.	KOV / OÜ Vee-Ekspert	2020	400 000

VÕRUMAA MAJANDUSVALDKONNA RAKENDUSKAVA AASTANI 2020

41	Maakond	Maakonna bussipeatustesse taastuenergiaal töötavate autonoomsete valgussüsteemide paigaldamine		1, 2	Maakonna igasse valda teatud arvu päikesepatareil töötavate valgustite paigaldamine. Taoline lahendus on hea alternatiiv bussipeatustes, kus ei ole võimalik või otstarbekas liituda elektrivõrguga.	Võrumaa Omavalitsuste Liit	2017	135 000
42	Maakond	Puidutöötlemise ja mööblitootmise kompetentsikeskuse arendamise II etapp	1, 2, 4	3	Puidutöötlemise ja mööblitootmise kompetentsikeskuse arendamise teise etapi tegevuste ellu viimine, s.h seadmete ja erialaste teavikute hankimine mööblikatsetuslabori rajamiseks ja inkubatsiooniteenuse pakkumiseks.	Võrumaa Kutsehariduskeskus	2020+	1 600 000
Maksumus kokku								51 413 916

Kohaliku mõjuga projektid

Jrk	KOV	Projekti nimi	Valdkondlik fookus	Horisontaalne fookus	Projekti lühikirjeldus / tulemus	Vastutaja / partnerid	Tähtaeg	Maksumus
1	Antsla	Antsla linnaruumi kaasajastamine	1	1	Antsla linnakeskuse kaasajastamine ja investeerimiskeskonna arendamine - arhitektuurikonkursi korraldamine ja võidutöö elluviimine	KOV	2020	35 000
2	Antsla	Lusti kogukonnaköök ja ettevõtluspesad	2	2	Lusti lasteaia kasutusest seisevate ruumide korrastamine ja kogukonnaköögi rajamine. Olemasolevatele ettevõtetele tegutsemiseks vajalike ruumide rajamine, sh kaugtöökohtade loomine. 3-4 ettevõtte ruumidesse siirdumine ja 5-6 uue töökoha loomine	KOV	2019	126 000
3	Antsla	Lepistu koolimajahoones ettevõtluskeskkonna arendamine	2,3	2	Hoonele keskkonnasäästliku küttesüsteemi rajamine, hoone katuse renoveerimine ja katusealuse korruse välja ehitamine. 2-3 töökoha loomine	Eluruum OÜ / MTÜ Maandu Maale	2017	150 000
4	Antsla	Tööstuse tänava renoveerimine	1	1	Antsla linna servas asuva tööstuspiirkonna ühendustee (Tööstus tn) mustkatte alla viimine. Olemasolevate ettevõtete tingimuste parandamine	KOV	2019	20 000
5	Haanja	Mooska talu lihatöötlemise abihoone sisustamine	2, 3, 5	2, 3	Mooska multifunktsionaalse lihatöötlemise abihoone sisustamine vajaliku tehnikaga, küttesüsteemi väljaehitamine ja kliendiruumide sisustamine. 2 täiendava (hooajal 4) töökoha loomine	Mooska OÜ	2017	70 000
6	Haanja	Haanjamaa multifunktsionaalne kogukonnaköök	1, 2, 3, 5	2, 3	Haanjamaa kogukonnaköögi rajamine, kus kohalikud toidutootjad valmistavad nõuetekohastes tingimustes toitu edasimüümiseks. Kohaliku toidu ja suveniiride kaupluse, hooajal töötab restoran. 1-2 uue töökoha (hooajal 10) loomine	MTÜ Sann ja Süük / Uma Mekki võrgustik, MTÜ Võrumaa Turismiliit	2016	50 000
7	Haanja	Mikroettevõtete arenduspunktid Haanja ja Ruusmäe külas	4, 5		Haanjas ja Ruusmäel 200 ruutmeetriste 4-6 boksiga mikroettevõtete arenduspunktide rajamine. Tingimuste loomine uute ettevõtete tegutsemiseks	KOV	2018	140 000
8	Haanja	Multifunktsionaalse teenusekeskuse ja kaugtöökohtade loomine Ruusmäel	4		Rogosi mõisas 40ruutmeetriste keskuse väljaarendamine, sh kaugtöökohtadeks vajaliku sisustuse soetamine. 2 töökoha loomine	KOV / MTÜ Ruusmäe Noorteklubi, OÜ Lilywhite	2017	55 000
9	Meremäe	Meremäe külastuskeskuse rajamine Meremäe külasse	3	1, 3	Meremäe valda Meremäe külasse külastuskeskuse rajamine - konverentsisaal, töötoad, pood	KOV / Setoma Valdade Liit	2017	300 000
10	Meremäe	Piiriäärne büroohoone	1, 4		Büroohoone rajamine hilisemaks ruumide välja rentimiseks ja kaugtöökohtade arendamiseks	KOV	2020+	800 000

VÖRUMAA MAJANDUSVALDKONNA RAKENDUSKAVA AASTANI 2020

11	Meremäe	Parklakohtade rajamine Meremäe valda	1	1	Obinitsa ja Meremäe küladesse parkimiskohtade rajamine	KOV / Setoma Valdade Liit	2017	100 000
12	Misso	Misso tööstusala ühisveevarustuse- ja kanalisatsioonisüsteemi väljaarendamine	1	1	Ühisveevärgi- ja kanalisatsioonisüsteemi välja arendamine Misso alevikus asuvas Misso tööstusala piirkonnas. Potentsiaalsetele investoritele soodsa ettevõtluskeskkonna loomine	KOV	2018	70 000
13	Misso	Päikeseelektrijaama rajamine		2	Misso alevikku munitsipaliseeritud maale rajada kuni 200 kW päikeseelektrijaama rajamine koos salvestiga, mis toodaks elektrit Misso valla multifunktsionaalse keskusele ja elektri maaküttesüsteemile, et muutuda sõltumatuks gaasist ning varustaks elektriga ka Misso aleviku tänavavalgustust	KOV	2018	200 000
14	Misso	Misso aleviku tänavavalgustuse rekonstrueerimine		2	Tänavavalgustuse rekonstrueerimine	KOV	2018	150 000
15	Misso	Multifunktsionaalsesse teenusekeskusesse kaugtöö kohtade rajamine	4		Ruumide rekonstrueerimine 8 kaugtöö koha rajamiseks	KOV		67 000
16	Urvaste	Urvaste Valla inkubatsioonikeskuse rajamine Kuldresse	4		Ettevõtetele kiireks käivitumiseks tingimuste loomine - hoone ruumide kaasajastamine ettevõtluse arendamiseks. Uute töökohtade loomine	KOV	2020	500 000
17	Urvaste	Kuldre tööstusala loomine	1	1	Ettevõtluseks vajaliku taristu (teed, elekter, side, vesi) välja arendamine Kuldres. U 30 töökoha loomisele kaasa aitamine	KOV	2018	350 000
Maksumus kokku								3 183 000
Maakondliku/piirkondliku ja kohaliku mõjuga projektid kokku								54 596 916